

cureșli sint incredințați pe deplin, că chestiunea navigabilității Chilie trebuie pusă dinaintea judecării comisiei Dunărene și deci nu poate fi rezolvată printr-o înțelegere parțială între România și Rusia.

Așa dar, dacă într-o știre din Petersburg se zice că ministrul lucrărilor publice al Rusiei a declarat că pentru regularizarea brațului Chilie o înțelegere cu România este indispensabilă, aceasta trebuie înțeleasă numai în privința tehnică a chestiunii și esplență în sensul că lucrările de rectificare și navigabilitate trebuie să se întindă și asupra țărmului drept și al părții din albia fluviului aflate în posesiunea României și de aceea nu s'ar putea executa fără consimțământul ei.

Un specialist competent a făcut următoarele declarații în privința adămirii brațului Chilie: Această întreprindere — a zis el — e pur și simplu de neexecutat, căci ar trebui nu numai să se ridice enorme cantități de nisip îngrădite în brațul Chilie, ci ar trebui să se ia măsurile și pe viitor brațul să fie apărat de inundații prin navălirea mării. Ar trebui prin urmare să se cheltuiască sume enorme pentru această muncă de Sisif.

De alt-fel această convingere nu e nouă, căci pe cind brațul Chilie se afla încă în stăpînirea României și nici o piedică politică nu se opunea navigabilității sale, proiectul fusese studiat cu deamănuntul.

Rezultatul a fost că s'a constatat imposibilitatea executării unei astfel de lucrări și s'a ajuns la concluzia că trebuie să se mulțumească cu întreținerea brațului Salinei.

Dacă guvernul român ar voi să-și facă datoria față cu opinia publică, ar trebui să explice printr'un comunicat în Monitorul oficial cum stă chestiunea și să nu se mulțumească a da lămuriri Europei ținînd pe Romîni în neștiință.

Asculta-va D. Lahovary glasul datoriilor?

Verax.

LOUIS DE GRAMONT

PE PAVAJ

E ziua termenului.

De patru ori pe an, la această epocă, mizeria bîciuește cu mai multă furie trupa ei de sclavi.

La fie-care termen, marea boală socială a un caracter mai serios. Scene lugubre s'adaogă la drama Proletariatului. Cine va fi îngrozitorul Omer al acestei jalnice Iliade?

E ziua termenului.

Ei sunt nevoiți să se mute. E o familie numeroasă: tatăl, mama și patru copii. Omul trage cu brațele o căruță, pe care o împing de la spate femeia și copiii. În căruță e aflat mobilierul lor sărăcăcios.

Au închiriat o casă veche într-o stradă de la marginea orașului.

Cînd ajung acolo, proprietarul îi oprește de-a se instala în casă. Mobilierul i se pare că nu l'ar despăgubi, în cazul cînd nu i s'ar plăti chiria. Și apoi, n'a primit de cît plată pe o jumătate de termen.

Proprietarul e neînduplecabil: nu voiește să le mai închirieze casa, dacă nu le va plăti toată chiria.

Iată dar aruncată pe stradă o familie întreagă: tatăl, mama și patru copii. Și mama este însărcinată!... Timpul nașterii se apropie.

Tatăl lasă copiii și femeia în jurul căruței, și alcargă să găsească banii care i s'apese pentru completarea sumei.

Dar cei săraci n'au de cît prieteni săraci; toți sint împovărați de aceleași nevoi și incapabili de a se ajuta.

La două ore de dimineață, banii sint încă negăsiți.

Sărmanii oameni se află tot pe stradă. Proprietarul este neînduplecabil.

Atunci, omul se hotărăște să se ducă cu femeia și copiii la azilul cel mai apropiat pentru a cere un adăpost. Societatea actuală, atît de bine întocmită, n'are alte refugii. Ea înleznește săracilor aceste adăposturi ca și răilor-făcători.

Dar pe la jumătatea drumului, femeia zice bărbatului său:

— Să ne oprim... nu pot să merg mai departe...

Ea se clătina. Bărbatul ei căută s'o sprijine. Ea învinețește, o sudoare rece îi picură pe frunte, un spazm o zguduie în tot trupul. Își apasă pîntecul cu mîinile, cade pe pavar și într-o clipă durează naște o fetiță.

— Te salut, noule născut! sărmană mică proletară, care nu vei avea nici un leagăn, cea mai nenorocită printre cei mai nenorociți! Într'un mod inconștient, tu învederezi chestia socială. Primul tău scîncit este o protestare contra societății, unde se găsesc inimă mai reci și mai nesimțitoare de cît pavajul pe care te-ai născut.

Care va fi ursita ta? Intrarea ta în viață prevestește cum va fi viața ta viitoare. La început mizerie, la sfîrșit mizerie, și în tot drumul vieții, mizerie...

Cel puțin, trăește printre noi, desmoșteniți vieții! Crește printre cei revoltați și pentru revoltă! Rămii credincioasă leagănului tău!... Născută pe pavaj, fi cu cei azvîrliți pe drumuri...

Traducere de Z. Y.

INFORMATIUNI

Directorul nostru, D. Al. V. Beldimanu, e bolnav în pat, de cite-va zile. Din această cauză D-sa n'a putut răspunde persoanelor care i s'au adresat prin scris sau la domiciliu.

Sperînd că directorul nostru își va putea relua ocupațiunile în scurt timp, n'am crezut că trebuia să anunțăm pînă acum boala D-sale. Cu părere de rău facem dar cunoscut că nici o cerere adresată D-lui Al. V. Beldimanu, nu va fi rezolvată pînă Marți, cînd sperăm că directorul nostru va părăsi camera, pe deplin restabil.

Din misterele căzărmei.

La gara Botoșani, un soldat din artilerie s'a azvîrlit în fața trenului și a fost zdrobit cu desăvîrșire. Pe cît știm, nu s'a făcut nici o anchetă pînă acum. Ca de obicei, asemenea nenorociri se trec sub tăcere.

Monitorul confirmă numirea D-lui C. D. Dimitrescu-Iasi, profesor universitar, în postul de bibliotecar la biblioteca centrală din București, în locul preotului Simeon Popescu, demisionat.

D. Istrate va pleca azi la Tirgu-Jiu pentru a face anchetă la gimnaziul real din acel oraș, anchetă provocată de D. V. Rola, maestrul de gimnastică și caligrafie, care și-a dat dimisia pe motivul că nu putea suferi bătăile sistematice și crude a-

plicate zilnic școlarilor. Așteptăm rezultatul anchetei, pentru a reveni.

În curînd se va înființa al doilea cabinet de instrucție la tribunalul din Galați, de care se simțea multă nevoie.

În ziua de 17 Decembrie un tren de marfă a deraiat în gara Coțofeni. Din fericire, nu se semnalează nici un accident de persoane.

D. Stoicescu prezentîndu-se astăzi la redacția noastră ne-a declarat că D-sa nu-i parizan al tragerei pe sfoară, că în interpelarea pe care a anunțat-o va vorbi și despre atacul redacției Adevărului de către maiorul Cocea, și în general despre bătaia în armată.

Foarte bine. Dar atunci pentru ce D. Stoicescu a anunțat că va interpela numai asupra stărei nemulțumitoare a soldatului și ofiterului român, asupra lipsei de încredere ce a coprins o parte din ofiteri și... o sumă de nimicuri vagi?

Admitem că D-lui va vorbi și despre cele făgăduite la Orfeu, și atunci vom retrage cuvintele tragere pe sfoară. Epitetul de bizantin însă îi rămîne, căci modul cum e redactată interpelarea D-sale, dă perfect impresia pe care francezul o caracterizează prin: *c'est le moment de nous monter, cachons nous!*

STIRI TELEGRAFICE

SOFIA, 17 Decembrie. — Bugetul veniturilor, deus la Camera, prezintă un total de venituri ordinare de 79,557,000 lei (contra 80,435,000 în 1893). Prevede o micșorare de 1 milion și jumătate lei asupra impozitelor directe și un spor asupra impozitelor indirecte și asupra veniturilor domeniilor.

Totalul cheltuielilor este de 80,498,000 lei (contra 89,369,000 în 1893).

Capitalul datoriei publice cuprinde un spor de 2,896,000 lei; departamentul comerțului (nou) un milion; al finanțelor 231,000. Celelalte ministere prezintă scăderi; și anume: resbuilul, 1,589,000; construcțiunea publică 535,000; lucrările publice 528,000; interne 635,000. Bugetul, remaniat în mod serios, nu e nici de cum modificat în rezultatele totale, cu toate că s'au creat două ministere nnoi.

În bugetul din 1893, diferența între venituri și cheltuieli era acoperită prin plățile întărziate din impozite de 8.933,000 lei.

Camera a discutat cererea ministerului de un credit de 1,500,000 pentru cumpărarea de tunuri cu tir repede, cerute de ministerul de război. Creditul va fi repartizat în 3 ani.

PRAGA, 17 Decembrie. — Clubul deputaților germani ai dietei a primit în unanimitate o moțiune de încredere în coalițiunea celor trei mari grupuri ale Reichstagului și în programul guvernului.

LONDRA, 17 Decembrie. — D. Rygby a declarat Camerei Comunelor că nimic nu justifică pierderea naționalității engleze ce duce de Coburg a dobîndit prin naștere.

LEI NOI 100

Coroane mari de stejar cit și de flori aproape 2 metri mărime cu inscripție și panglică.

Strada Lipscani No. 10, colțul etagiului I, vis-à-vis de Banca Națională.

D-ru! URECHIA

Bulevardul Academiei, 4

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMAȚIUNI

La 22 Decembrie a. c. se va judeca de către consiliul de război, din Craiova, procesul căpitanului Nichitovici, din regimentul 21 doboranji, ce deja a fost condamnat de consiliul de război din București, la un an închisoare, pierderea gradului, a decorațiunilor, precum și pierderea dreptului la pensie, pentru faptul de furt de muniție și furaj al Statului, dar care, în urma recursului ce a făcut, consiliul de reviziune al armatei, sub președinția D-lui general de divizie Fălcoianu, a casat, în unanimitate de voturi, această hotărîre.

Vom comunica la timp, rezultatul acestui proces.

Alegerea de la Roman

Miine se face la Roman alegerea pentru un loc de deputat la colegiul al 2-lea.

Candidatul guvernului e D. dr. Riegler, iar al opoziției D. Ernest Gr. Vîrnay.

Iată manifestul pe care, acesta din urmă, îl adresează alegătorilor:

Atot puternică era voința boerimei acum 40 de ani. În țara noastră numai boerii se bucurau de toate bunurile, de toate drepturile, de toate funcțiunile.

În potriva acestei stări, îngrozitor de nedreaptă, s'a ridicat cu un puternic avînt generațiunea trecută, și în pornirea ei a dăruit aceste drepturi. S'a alcătuit Constituțiunea noastră deslîșindu-se toate privilegiile, zicîndu-se că toți sintem de o potrivă înaintea legilor și dîndu-se drepturi de o potrivă națiunii întregi.

Aceasta este opera: Fraților Brătienii, Goleșci, Kogălniceanu, Rosetti și a partidului liberal.

Oamenii mari cari au făcut acestea acum, mai toți în întunecimea mormintului; și în urma lor Constituțiunea, în deobște, a rămas o literă neagră pe hîrtie albă și la bunul plac al celor de la putere.

Boerimea doborâtă, zdrobită, sub avîntul lor, a plecat capul și a lăsat să treacă pe de asupra-i furtuna avînturilor generoase și umanitare. Apoi încetul cu încetul în locul boerimei de naștere s'a înființat boerimea de bani. Aceasta nouă boerime cu încetul a luat toate apucăturile rele boerimei vechi.

Această nouă boerime punînd mina, prin surprindere, pe țara noastră, vroiește s'o guverneze în folosul ei.

Drepturile date la toți Romîni de o potrivă prin Constituțiunea la 1866, în chip pieziș, au fost luate înapoi.

Reformele atît de cerute de clasele nevoiașе sînt lăsate în părăsire.

S'a înmîrit lefurile tuturor funcționarilor mari și nu s'a făcut nimica pentru funcționarii mici care fac munca celor mari.

Prin reforma legii instrucțiunii publice și a legii clerului această nouă boerime prin organele ei: Cameră, Senat și Minister, a încercat să înceteze independența institutiilor și a preoților.

Prin reforma legii învățămîntului secundar se va răpi profesorilor secundari și dreptul de a fi aleși în Cameră și în Senat.

Pentru menținerea lor la putere ei nu se sîlesc de a recurge la birurile cele mai nedrepte și mai grele.

Prin convențiile Comerciale ce le încheie cu Germania și Austria vor stringe de gît industria noastră încă în fașă.

banii aduși de dinsul vor fi în mîinele noastre.

Era ceva îngrozitor în singele rece cu care omul cu masca de catifea combina amănuntele acestei hoții perfide și îndrăznețe și însuși italianul, ori cît de ticălos era, nu putea să nu admire rețea nepăsare a acestei ființe tainice.

Îți vei primi instrucțiunile jos, zise omul mascat, întrevădîrea noastră sfîrșită.

El scoase dintr'un sertar o mască de postav negru și o dădu lui Antonio.

— Trebuie să pui asta, zise el, secretul e una din regulile asociației; numele D-tale nu va fi cunoscut de cît de membrii superiori ai societății. În împrejurările obicinuite vei fi chemat ca și ceilalți tovarăși printr'un număr. Numărul D-tale va fi 161.

Marele maestru atînsese un clopoțel, care răsuna o singură dată. Bucata de podeală pe care stătea italianul se lăsă încet și după un minut, Antonio Vecchi se afla într-o sală mare, care avea în totul înfățișarea unei case de bancă obicinuie.

El observă totuși acolo lucruri neobișnuite. De o parte se afla un pupitru, dinaintea căruia ședea un funcționar ținînd în mîna dreaptă un tub, care comunica cu plafondul de deasupra capului său; bănci, ocupate de oameni din toate clasele sociale erau înșirate de a largul oăei. Oamenii aceștia, mascați ca și Antonio, ședeau tăcuți, de cea-altă parte a sălei, în mijlocul unui șir de uși.

Prin legea maximului vor da lovitură de moarte comerțului român.

Iar de asupra tuturor, aducînduși aminte de apucăturile vechii boerimi, au înființat dare pe cap pe toți locuitorii ortodoxi de la sate, cînd a fost vorba de îmbunătățirea soartei preoților.

Pentru mărirea salariilor funcționarilor mari nu s'a pus nici o dare pe cap celor bogati; pentru asigurarea soartei preoților s'aștei a trebuit să se pună capitație pe toată țărînimea romînă.

Însuși drepturile politice, înscrise în Constituțiune, sint în mîna unei administrații vitrege și în voia tuturor polițailor și comisariilor cari își bat joc, fără de ele.

Pentru schimbarea acestei stări de lucruri, cred că generațiunea nouă a partidului național-liberal trebuie să ia în mîna apărarea intereselor și nevoilor celor mici și urmînd pilda trecutului generațiunii liberale să-și umple inima de marel ei fapte și să aibă vecinic înaintea lor jertfele ce ea a făcut pentru regenerarea țării și întemeierea libertăților publice.

Nu sint strein de aceste locuri.

În rîndurile trecutului generațiunii liberale tatăl meu a luptat ca reprezentant al orașului Roman, în divanul ad-hoc al Moldovei, pentru schimbarea stărei de atunci, de și însuși avea dreptul să se bucure de toate privilegiile clasei boeresti.

În rîndurile noii generațiuni a partidului național-liberal voi lupta cu același avînt și cu toată credința care o dă o convingere nestrămutată pentru întemeierea desăvîrșită a libertăților și drepturilor înscrise în constituțiune.

Pentru acest sfîrșit, cred că modificarea legii electorale este imperios cerută. Bătrîniți de la Divanul ad-hoc au cerut «o singură obștească adunare care să reprezinte interesele generale ale țării și votul obștesc».

Partidul național liberal care nu putea să rămîie în urmă, a înscris pe drapelul său *Votul Universal* ca un deal la care trebuie să tindem.

Voi lupta, și cred că generațiunea noastră întreagă trebuie să lupte pentru ca «votul universal», acest ideal din programul nostru, să devină o realitate.

Numa, în acest chip vom putea obține o reprezentare generală a tuturor intereselor și îndreptarea obiceiurilor noastre electorale și administrative.

În temeiul acestora îndrăznesc a cere glasurile D-v. alegători ai colegiului al 2-lea de la Roman, colegiu care în atîtea rînduri și-a arătat cu atîta stăruință independența sa.

Roman, 16 Decembrie 1893.

Ernest Gr. Vîrnay.

Jurnalul La Libre Parole din Paris, într'un articol pe pagina întâia, susține că concentrarea extraordinară de trupe în Sicilia, are un alt scop de cît de a reprimă revoltele locuitorilor acestei insule. Guvernul italian voește să aibă gata în orice moment un corp de armată în Sicilia, pentru a-l transporta în Tunis și Algeria în caz de război cu Franța.

Venirea lui Crispi la putere ar însemna după sus numitul ziar, războiul apropiat. Cea d'întîiu măsură luată în vederea unui război, a fost concentrarea unui întreg corp de armată în Sicilia.

Se zice că, în legătură cu acest fapt, escadra engleză în Mediterană va fi considerabil sporită.

Direcția Institutului meteorologic a dat la iveală o elegantă broșură, conținînd observații pluviometrice făcute în România pe anul 1891.

Broșura are 30 de pagine.

Preotul Vasile Lucaci, energicul apărător al drepturilor romînilor subjugati de unguri, a părăsit erî închisoarea din Seghedin.

se vedea o țifra zugrăvită în negru. În vreme ce italianul se uita în jurul său, o fluerătură, urmată de un foșnet de hîrtii, resună în tubul de la pupitru funcționarului. Acesta așeză hîrtiile, toate îndoit în fașii mici și pecetluite cu ceară neagră la fie-care capăt.

— Numărul 43, zise el cu glas limpede; numerile 79, 104, 18, 62, 37, 91, 161.

Antonio Vecchi înaintă cu alții șapte indivizi mascați și se apropiă de pupitru. Fie-care primi un plic pecetluit din mîna slujbașului. Antonio Vecchi băgă de seamă că nici unul nu se oprea pentru a-și deschide plicul și-l pune în buzunar; italianul făcu la fel.

— Adunarea poate să plece, zise slujbașul. Membri vor părăsi birorul pe ușa a șapteia din dreapta.

Asistenții se îndreptară spre ușa arătată, care se deschidea într'afară cu un resort și dădea dintr'un gang slab luminat, pe care apucară cu toții. Italianul urmă.

După cîți-va pași, coridorul acesta se încovoia de o dată la dreapta, se curba apoi ușor la stînga, apoi părea a descrie o curbă de trei sferluri de cerc și în sfîrșit apuca în altă direcție. Într'un cuvînt, era ast-fel de construit în cît dădea de rușine ori-ce topografie, căci curbele sale erau așa de variate și de numeroase, în cît ar fi fost cu neputință să ghicești în cîtro se îndreaptă.

(Va urma).

FOIȚA ZIARULUI ADEVERUL

58

TAINILE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

XXVII

Tainele asociației

— S'ar putea ridica vr'o bănuială, mai curînd sau mai tîrziu?

— Nici una.

— Bine. Dacă e așa, poți să ne servești. Acuma scrișorile D-tale.

Făcînd aluzie la un șir de documente puse o haintă sa pe pupitru și dintre care alce trei foi de hîrtie subțire, acoperite cu o scrisoare indesată. Apoi zise către Vecchi:

— În numărul 1 ne spui că prințul Z... unul dintre membrii cei mai însemnați ai societății Verilor Buni, societate ce are numele și adepți în Anglia, a fost însărcinat cu o misiune însemnată. N'ai descoperit scopul acestei mișuni?

— Eu am numai un membru umil al societății, răspuse Vecchi, imi trebuia timp să vegheri lungi.

— Bine. În scrisoarea a doua ne informăm că ai descoperit că Londra e orașul

în care trebuie să se ducă prințul Z... În a treia ne dai mai multe amănunte. Prințul e trimis în misiune pe lingă membrii societății Verilor Buni, respîndiți prin Anglia și e însărcinat cu o sumă însemnată, cu care trebuie să organizeze întoarcerea tainică a exilaților celor două Sicilii, cu scopul de a reînvia lupta de la 1848 și de astă dată cu mai multă băgare de seamă, ast-fel ca să-i asigure succesul. Ast-fel e vestea ce ne dai. Ești gata să juri că e exactă.

— Sint gata.

— Cu jurămintele societății, care sint aspre și grozave?

— Cu ori-ce jurămînt vă va plăcea să-mi cereți.

— Bine. Ești un ticălos, signor Vecchi, dar nu te cred mișel.

— N'o să fiu asta nici o dată.

— Atunci să ne ocupăm de afacerile noastre. Cînd trebuie să sosească prințul la Londra?

— Miine seară.

— Ce sumă trebuie să aibă asupra-și?

— Nu știu cifra exactă, dar trebuie să fie de sigur cite-va sute de mii de franci.

— Cunoști condițiile societății?

— Le cunosc.

— O treime a prăzei instigatorului afacerii, a doua treime pentru cheltuieli și a treia pentru societate.

— Condițiile astea sint drepte, răspuse Vecchi.

— Negreșit. Dreptatea, chiar într-o so-

cietate al cărei scop e criminal, e una dintre cele dintîi condiții de succes și de siguranță. Să venim acum la mijloacele de acțiune.

— Vă ascult.

— Prințul Z. cunoaște Londra?

— De loc.

— Are prieteni aici?

— Nici unul. E un om foarte tînăr, a cărui tinerețe s'a petrecut în munții Calabriei, unde are o moșie mare. El face parte de puțină vreme din societate Verilor Buni, dar au încredere într'insul din cauza caracterului său nobil și cavaleresc.

— Bun; e tînăr, deci e fără experiență; e sincer, deci nu e bănuitor; e strein în Londra, deci va fi ușor de înșelat. Societatea posedă case în toate mahalalele Londrei. Va trebui sub pretextul de a conduce pe prințul într'unul din otelurile aristocratice din West End, să-l atragem într'una din aceste case.

— Dar cum se va face asta și cine va fi însărcinat s'o aducă la îndeplinire?

— Membrii societății. Ei vor pîdi la gară trenul ce trebuie să aducă pe prințul la Dover și restul nu va fi greu. D-ta ne vei face o descriere amănunțită a persoanei sale.

— Da.

— Obosit de drum, prințul va dormi profund în noaptea sosirii sale și cînd zorile se vor ridica de-apra Londrei,

